

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 49 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(VIII. seja, dne 7. novembra leta 1890.)

(Dalje.)

Posl. Murnik poroča o prošnji pogorelcev iz Babnegorice za podporo. Ker se je vsota za poškodovance po uimah letos izdatno pomnožila, se prošnja podpira in izroči dež. odboru v rešitev.

Posl. Višnikar poroča o prošnji okrajno cestnega odbora Logaškega gledé podpore za zgradbo ceste Logatec-Rovte. Finančni odsek predlaga: Dež. odbor se pooblašča stvar preiskati in dati potrebno podporo.

Posl. Lavrenčič želi zvedeti, zakaj se ni ozir jemalo tudi na progo Rovte-Žir? ko bo cesta do Rovt končana, naj bi se dodelala tudi omenjena proga naprej.

Ko poročevalec Višnikar omeni, da mu o tej stvari ni nič znanega, vsprejme se predlog finančnega odseka.

Posl. Luckmann poroča o zgradbi dveh hiš za stanovanja paznikov prisilne delavnice. Vsprejme se predlog glaseč se:

Dež. odbor se pooblašča, da na prisilne delavnice lastnem zemljišču in sicer na južozahodnem voglu zgradi za paznike prisilne delavnice dve hiši, vsako z 8 stanovanji, s troški v največjem nesku 18.000 gld., ter da te troške predplačiloma zalaga iz deželnega zaklada proti povračilu in zaračunanju.

Isti poslanec poroča o poročilu o državnem prispevku k stavbinskim stroškom razširjenja in prezidanja prisilne delavnice in o obravnavah z onimi deželami, katere uporabljajo ta zavod. Potreba razširjenja je očitna. L. 1887 hotelo se je opustiti oddelek zboljševalnice za mladostne prisiljence popolnoma. Vlada pa temu ni pritrčila. Prošnja do vlade za državno podporo ni imela uspeha, vlada zahtevala je pogodbo z družimi kronovinami, katere se pa neso hotele vezati na tak način, kakor je to vlada zahtevala od dež. odbora, ki se je tako našel v nekem circulus vitiosus. Vršile so se dolge obravnave in obrnilo se je še jedenkrat do vlade za podporo. Na vsak način ne kaže vsprejemati v

zboljševalnico oseb pod 14 leti. Finančni odsek nasvetuje:

1.) Oddelek za mladostne prisiljence v prisilni delavnici ima še dalje obstati in deželni odbor se pooblašča, da po razmeri potrebe določi število prostorov ter po okoliščinah uredi oddelek izključno za mladostne prisiljence od 14. do 18. leta.

2.) Deželnemu odboru se naroča, da se v primernem času zopet obrne do visoke vlade zaradi dovolitve državnega doneska k zgradbam razširjenja in prezidanja prisilne delavnice.

Posl. dr. Schaffer omenja, da vlada zahteva nemogoče stvari. Druge dežele se ne hoté in ne mogo vezati na večni čas tako, kakor vlada hoče. Na Avstrijskem dovolila se je v Korneuburgu jednacemu zavodu brezpogojna državna podpora 300.000 gld.

Dež. predsednik baron Winkler razjasnuje postopanje vlade in zatrjuje njeno dobrovoljnost.

Omenjena predloga fin. odseka se vsprejmeta.

Isti poslanec poroča ob enem o prošnji J. Tomazina, bivšega paznika v prisilni delavnici za normalno provizijo. Finančni odsek predlaga, naj se zdravniško preišče duševno stanje prosilca in eventualno dovoli podpora njegovi rodbini. Predlog se vsprejme.

Na prošnjo županstva na Vrhniki gledé podpore za ondotno občinsko bolnico, ki ima 16 postelj in je silno potrebna poprav, dovoli se podpora 100 gld.

Posl. Murnik poroča o prošnji šolskega sveta v Dolenjem Logatcu gledé podpore za vzdrževanje šolske delarne. Vodstvo in učitelj te šole so jako marljivi in zaslužijo podporo, priporoča se torej prošnja dež. odboru, kateremu se izroči.

Posl. dr. Bleiweis poroča o dovršeni zgradbi dveh novih oddelkov v blaznici na Studenci. Za razširjatev deželne blaznice na Studenci dovolil se je za stavbinsko l. 1888 znesek 38.000 gld., in za stavbinsko l. 1889 znesek 28.000 gld., torej skupaj kredit s 66.000 gld. V primeri s faktično potrebsino znašajočo l. 1888 30.229 gld. 82 kr. in l. 1889 39.117 gld. 45 kr., torej skupaj 69.407 gld. 27 kr. se je prekoračil kredit za 3.407 gld. 27 kr., kar se

na podstavi priložene podrobné sestave številke utemeljuje. Treba je bilo mnogo poprav pri starih poslopih, katera znašajo 1 825 gld. 47 gld., ki so torej odšteti od gorenje vsote.

Finančni odsek predlaga, da vis. deželni zbor izvoli to poročilo vzeti na znanje in odobriti večje stroške. Predlog se vsprejme.

Posl. Klun poroča o prošnji trga Cerknice, da se pošlje deželni inženjer zaradi preiskave pitne vode, katera se izroči dež. odboru z naročilom, da jej ustreže.

Posl. baron Rechbach poroča o predlogu upravnega odseka zadevajoč brezplačni odstop nekaj zemljiških parcel poleg deželnega muzeja Rudolfinuma za napravo javnega prostora. Sprejme se predlog glaseč se:

Slav. dež. zbor izvoli darilno pogodbo, skleneno mej deželo kranjsko in mestno občino Ljubljansko, z dne 7. januarja 1890. s pogojem odobriti, da se mestna občina, jednako kakor gledé parcelnih št. 67/1 in 140/3 davčne občine Kapucinsko predmestje posledobno se zaveže, da ne bode na nobenem delu parcele št. 536/1. davčne občine Spodnja Šiška, nikdar zgradila poslopj ali drugih stavb, tudi ne hranila na njih stavbinskega gradiva in ne nalagala na njo smeti, blata ali druge nesnage in da dalje dovoli, da se to omejilo lastniške pravice uknjiži tudi gledé parcele št. 536/1 v zemljiški knjigi.

Posl. Povše poroča o prošnji podobčine Rakitna zaradi podpore za zgradbo občinske ceste iz Rakitne do Borovnice. Naroči se dež. odboru naj dá primerno denarno podporo.

Isti poslanec poroča v imenu uprav. odseka o razširjanju trtne uši po Kranjskem. Razvidno je iz tehniškega poročila trtnoušne komisije, da Dolenjska vinoreja nahaja se v žalostnem stanu, polovica vinogradov je okuženih, katastrofa je neizogibna, jedini vir blagostanja za vinogradne kraje uničen bode v nedaljni bodočnosti. Nalog države in dežele je, da se vse stori, da se olajša ta kalamiteta. Davek od okuženih vinogradov, ki ne dajo več dohodka naj se odpiše, novim z ameriškimi trtami nasajenim vinogradom dovoli naj se 10letno oproščenje davkov.

LISTEK.

Poročilo akad. društva „Slovenije“ za leto 1889/90.

Slavnemu slovenskemu občinstvu poročati o delovanji akad. društva „Slovenije“, štejem si v dolžnost, da s tem opravičimo simpatije, katere gojé do nas ter da dokažemo, da smo vedno zvesti svojim načelom trudili se delovati v častni prosep slovenskega imena.

Dne 21. decembra 1889 priredila je „Slovenija“ svojim članom in gostom zabaven večer, pri katerem so sodelovali gg. tamburaši bratskega akad. društva „Zvonimira“. Pokojnemu slovenskemu pisatelju učenjaku, nepozabnemu našemu Franu Erjavcu v spomin pa 11. marca 1890 slavnostni koncert, pri katerem so sodelovali mnogi slovanski umetniki, in ki se je v istini izvršil izborni. Koncertu sledil je komers, pri katerem so se vrstile pesni in govori. — Slavnost izvršila se je v občo zadovoljnost, natančen popis priobčil je „Slovenski Narod“. — Društveno sejo dne 2. maja počastil je s svojim posetom naš častni član, vseučiliški profesor dr. Fran Celestin; njemu na čast došlo

je mnogo odličnih gostov, Slovencev in Hrvatov, seja dobila je slavnostno obliko, in po končanem oficijalnem delu čuli so se mnogi krasni govori, navdušujoči za delo v prosep slovenstva in slovanstva. — O binkostih priredil se je društveni izlet v Weidlingau-Pressbaum-Rekawinkel; na večer bila je prosta zabava, kjer so se vrstili slovenski in češki pevci. Izlet izvršil se je na občo zadovoljnost vseh udeležencev, mej katerimi je bilo več čeških gostov. — Priredil se je nadalje znanstveni ekskurs v zvezdarno, katerega se je udeležilo obilo članov. — O počitnicah priredilo se je na čast slovenskim učiteljem kranjskim, došlim v izobražbo za deška ročna dela, pet zabavnih večerov; teh udeleževali so se Slovenci Dunajski, kolikor jih je bilo tedaj v prestolnici, ter se prav prijateljski zabavali.

„Slovenija“ se je oficijalno udeleževala tudi vseh slavnostij, ki so jih prirejali naši slovanski bratje; omenim naj le koncert in sijajni ples akad. društva „Zvonimira“ in slavnost dvajsetletnice akad. društva „Tatrana“ ter veliko jubilejno slavnost „Slovanske besede“ na Dunaji. Tudi pri slavnostih v domovini, namreč pri Ravnikarjevi na Vačah, — abiturijentski v Ljubljani — dijaški veselici v Kranji in veselici v Trziči bila je zastopana po

svojih članih. — Pri odkritji društvene zastave bratskega nam društva „Triglava“ ter njega slavnosti v Središči, zastopana bila je „Slovenija“ po dveh članovih; razven tega odposlal se je telegrafičen pozdrav ter mej društveniki nabral donesek za zastavo. — Isto tako odposlal se je telegram k pevski slavnosti v Maribor in sokolski v Celje, — katera dve slavnosti sti bili največji letošnji na slovenskih tleh ter pomembni za naš narodni razvitek. — Svojemu podporniku, dr. Jerneju Zupanecu, čestitalo se je k osemdesetletnici.

Slovenskemu narodu najbližji in najsorodnejši narod hrvatski slavil je svojega pesnika Kačića v Makarski z veliko slavnostjo, „Slovenija“ odposlala je brzoglasen pozdrav na obali Jadranskega morja; — hrvatski narod žaloval je nad britko izgubo svojega sina, pesnika bana Mažuraniča in „Slovenija“ izrazila je slavni „Matici hrvatski“ svoje sožalje.

Prevzvišeni vladika J. J. Strossmayer, in z njim ves slovanski svet, praznoval je svoj jubilej, — „Slovenija“ mu je pismeno čestitala, ter prejela v prekrasnem pismu srčno zahvalo za čestitko.

V seji dne 10. decembra 1889 imenoval se je č. g. župnik Davorin Trstenjak, mož, ki si je stekel s svojim delovanjem neprecenljivih zaslug za naš narod, častnim članom „Slovenije“; neizprosna

Iz poročila gori omenjenega povzamemo naslednje date: Od vsega vinogradskega površja c. kr. okrajnega glavarstva:

Krško . s 4.474 ha je 2.534 ha okuženih ali sumnih
Novomesto „ 2.972 „ „ 1.237 „ „ „ „
Črnomelj „ 1.961 „ „ 1.546 „ „ „ „
Postojna s 10.609 „ „ 478 „ „ „ „

Od skupnega vinogradskega površja na Dolenjskem, obsegajočega 10.609 ha, bilo je l. 1890. že 5.805 ha, ali več kot 50% okuženih ali okuženja sumnih. O vsekako tudi tekočega leta napredujočim razširjanju trtne uši po vinogradskem ozemlju na Dolenjskem in v Vipavi se deželni odbor do sklepa tega poročila ni ničesar naznanilo. Upravni odsek predlaga gledé na to žalostno stanje:

1.) Vzdrževaje v veljavi v V. seji dne 22. oktobra 1889 storjene sklepe l. a, b, c in 2. b, s posebnim naročilom, da vodstvo vinarske šole prireja tečaje za poučevanje vinogradnikov o požlajenju ali cepljenju trt, ter, da more deželni odbor deliti vinogradnikom darila tudi nad po l. b. navedenim zneskom, dovoljuje se v omenjene svrhe iz deželnega zaklada kredit 1.500 gld. in sicer 1000 gld. za izvršitev sklepa pod l. a, b in c in 500 gld. za prirejevanje tečajev za poučevanje o cepljenju trt.

2.) Deželnemu odboru se naroča, da izposluje pri vis. c. kr. vladi, da se za po filokseri napadene in okužene vinograde takoj odpiše davek, ter da visoka vlada izvoli zagotoviti desetletno oproščenje davka za vse vinograde na novo z ameriškiimi trtami nasajenimi.

Posl. Dragoš omenja, da je bilo razglašeno lani prepozno, da se je vršil pouk na šoli na Grmu. Priporoča naj se skrbi, da bodo trte prihajale hitro, a ne suhe, kakor se je dogodilo, da se potem od 1000 ni prišlo več nego 8!

Posl. dr. Vošnjak navaja v daljnjem govoru nove slučaje, kje se je pokazala trtna uš ter obžaluje, da se komisije neso sklicevale vsako leto.

Posl. Pfeifer tudi v daljnjem govoru razklada bedo, ki je nastala vsled groznega razširjevanja trtne uši, ki je uničila jedini dohodek. Izbrane ameriške trte rezanice so predrage, ljudje se ne oglašajo zanje. Krivično je tudi, da se od vinogradov, ki ne dajo nobenega dohodka več, tirjajo še davki. Naj bi se oziralo na vse to in prišlo na pomoč prebivalstvu.

Posl. Lavrenčič poudarja, da v Vipavi ni dosti bolje, naj se podpira tudi Vipavce in prepušča amer. trte brezplačno. Tudi naj bi se sadilo bolj dolge rezanice, ker take bi uš težje pokončavala.

Pri glasovanju vsprejmeta se oba predloga upravn. odseka. (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 8. novembra.

Deželni zbori.

V šleškem deželnem zboru je bila huda debata, ko je šlo za podporo kmetijski šoli v Cholébuzu. Poljak dr. Michejda je dokazoval, da ta šola

ne dosega svojega namena, ker je nemška. Slabo je obiskovana, ker prebivalstvo nemški ne ume, učitelji pa neso zmožni poljščine. Kmetijska šola za Slované mora biti slovanska. Za nemščino je v Šleziji že itak preveč skrbjeno, kajti gimnazije, realke in učiteljske so le nemške in hoče se v ljudske šole v slovenskih krajih urediti nemščina. Ko je še poprej deželni odbornik baron Sedlnický zagovarjal sedanjo uredbo šole, češ, da ne more biti poljska, ker v tej kronovini ne bivajo samo Poljaki, se je oglašil za besedo dr. Gruda, ki je odločno zahteval, da se osnuje za Poljake vsaj zimski tečaj. Nemci imajo že itak drugo kmetijsko šolo, za Čehe je v Opavi vsaj zimski tečaj, sedaj je treba še kaj storiti za Poljake. Debata je pa jako burna postala, ko je privranci Prusa dr. Müller jel na nesramen način napadati Slované in ga deželni glavar ni klical k redu, nastal je prizor, ki je bil primeren za gostilno, ne pa za deželno zbornico.

Koroški deželni zbor vsprejel je zakon, da se nekateri deli občin okrog Celovca zjedinijo z deželnim stolnim mestom.

Češkonemška sprava.

Niti misliti ni več, da bi deželni zbor češki v tem zasedanju rešil predlogo o prenosu deželnega kulturnega sveta. Predloga ima 37 paragrafov in Mladočehi so že stavili nad petdeset predlogov. Naj se Mladočehom pusti še tako malo časa, vendar bode devetdeset debat in predloge ni moč rešiti, če bi deželni zbor zboroval tudi do Velike noči.

Verska šola.

„Grazer Volksblatt“ priznava, da ni upati, da bi se v sedanji dobi državnega zbora že premenil šolski zakon. Le v bodočnosti je mogoče, da konservativci kaj dosežejo, če se ne utrudijo. Pomenljivo je pa, da to glasilo nemških konservativcev sedaj priznava, da je največja napaka bil kneza Liechtensteina predlog. Ko smo mi nekatikrat pisali proti temu predlogu — ne pa proti verski šoli — zagnal se je od neke strani grozen krik; sedaj pa organ štajerskih nemških konservativcev sam priznava, da ta predlog ni bil dober.

Winnipeg države.

Pariška trgovska zbornica

se je izrekla v veliko veselje Nemcev in Lahov proti temu, da bi se v Franciji uvel poseben davek za tuje. Francozom so tuji delavci jako potrebni, ker se domače prebivalstvo preslabo množi. Po mnenju trgovske zbornice bi francoska industrija imela škodo, če bi zaradi davka, ki bi ga morali plačevati, izostali tuji delavci. Tu pa moramo omeniti, da v trgovski zbornici nikakor ne veje pravi francoski narodni duh, temveč imajo v njej veliko besedo židovski kapitalisti, katerim je mari le lasten dobiček.

Grška politika.

Dopisnik nekega Berlinskega lista se je z grškim poslanikom v Rimu razgovarjal o balkanski politiki. Poslanec Byzanthios je izjavil, da je napačna misel, da hoče Delyanis izvati vojno v orientu. Novi grški ministerski predsednik bode po večjem nadaljeval Trikupisovo politiko; ne bode se pridružil niti Rusiji niti Franciji. Skrbel bode pa, da se zboljša mornarica. V petih mesecih bode mornarica grška močnejša nego turška. Če pride do vojne, je upati, da zmaga Grška. Vojne Grki ne bodo iskali, začeli jo pa bodo takoj, ko bi jih okoliščine k temu silile. Položaj na Kreti je še vedno kritičen, in treba je le migljeja iz Aten, pa bode vse v plemenu. Grška ne bode dala tega migljeja, ker neče rušiti miru. Začela bode le vojno, ko bi se s kake s rani poskusilo rušiti ravnotežje na Balkanu. Mogoče je, da pride do nemirov na Balkanu, kajti bolgarsko vprašanje je jako črna pika. On je bil poslanik v Sofiji in ne, da so Bolgari naklonjeni

Rusiji in da le čakajo ugodnega trenutka, da se znebe Koburžana. Delyanis pa nikakor ne bode orožje niti Rusije niti Francije. Rusija tudi ni prijazna Grkom. V krečanskem vprašanju potegnili jo je z nasprotniki Grške. Sicer pa je Rusija tudi vedno bolj naklonjena Bolgarom nego Grkom. Francija je res prijazna Grški ali vendar si hoče jo Grki ohraniti svobodno roko, gledé izbiranja zveznikov. V Carigradu sprememba vlade v Atenah ni nič posebno iznenadila. Grkom Turki itak ne zaupajo. Varala je pa Grke tripelaljanca. Zanašali so se posebno na Nemčijo, pa je potovanje cesarja Viljema v Carigrad uničilo vse njih iluzije. O francosko-ruski zvezi njemu ni nič znanega, le toliko vé, da se dosedaj še ni sklenila. Kar se pa tiče cerkvenega spora, upa on, da se bode kmalu uravnil. Rusija tega spora ni podnetila, pač se je pa patrijarh obrnil do Rusije, Rumunije, Srbske in Grške. Delyanis bode obračal posebno pozornost na finančne reforme.

Izseljevanje v Brazilijo

vedno narašča. Posebno se izseljujejo iz zapadne Rusije, Galicije, severne Ogerske in vzhodne Prusije. Izseljevanje pospešuje braziljska vlada, ki je najela v Evropi posebne agente, da ljudi izvabljajo v Ameriko. Ker je v Braziliji odpravljeno robstvo, nedostaje ondu delavcev. Glavna braziljska agencija je v Lizboni. Posebno se izseljujejo Poljaki in Slovaki. V Bremenu so vsa prenočišča dan na dan prenapolnjena s Poljaki, čakajočimi na odhod parnikov. Izseljencem se nekda v Braziliji jako slabo godi. Ker jim podnebje ne ugaja, jih mnogo zboli za rumeno mrzlico. Na potu jih pa razni agentje na vse mogoče načine sleparijo.

Volitve v Ameriki.

Poraz republikanov v Ameriki je mnogo večji nego se je sprva mislilo. Po novejših poročilih bodo demokratje imeli do 160 glasov večine v zbornici. Mac Kinley sam, ki je s svojim zakonom o povišanju carine prouzročil tak prevrat, je baje propal. Izid ameriških volitev je vzbudil veliko veselje v Londonu in v Parizu. S temi volitvami se je obrodilo povišanje carine. Nekaj časa utegne ta zakon ostati v veljavi. Nova zbornica, ki se soide koncem prihodnjega leta, bode pa gotovo zakon jako premenila in evropskemu blagu se bodo zopet odprla pot v Ameriko. Demokratje nadejajo se za gotovo, da zmagajo pri prihodnji volitvi predsednika republike, ki bodo 1892 leta.

Dopisi.

Z Gorenjskega, 6. novembra 1890. [Izv. dop.] Z veseljem in zadovoljstvom v srci brali smo v „Slov. Narodu“ izborni govor, katerega je dne 4. t. m. v deželnem zboru imel poslanec gospod dr. Tavčar, in naukušeno pozdravljamo dičnega narodnega zastopnika, ki je s tem govorom in tudi z drugim svojim postopanjem v deželnem zboru jasno pokazal, kako gorko da mu bije srce za naš narod in kako neustrašeno, z moško in odločno besedo se on zna potegovati zoper neopravičeno samovlast za deželno avtonomijo in narodno čast. To je bil krepak govor, polen ljubezni in naukušanja za svoj rod, vrhu tega po možnosti prijenljiv in pravičen tudi Nemcem nasproti, vseskozi pa duhovit, kakor jih malo slišimo v našem deželnem zboru. Gospod doktor pokazal se je pravega narodnega tribuna, na katerega smejo ponosni biti njegovi volilci.

 Dalje v prilogi.

smrt ugrabila nam je že 3. februarja 1890 odlikovanca, in „Slovenija“ priredila je po njem 20. febr. mašo zadušnico. Z mašo zadušnico spominjala se je tudi svojega bivšega člana, Jos. Pajniča.

V seji dne 2. maja 1890. imenoval se je častnim članom nedosegljivi pevec balad, č. g. Aškerc Gorazd, ki je to odlikovanje radostno sprejel.

Kakor je bilo delovanje „Slovenije“ častno in uspešno na zunaj, — tako se je marljivo delovalo tudi v notranjih zadevah. V teku tega tečaja dovršila se je nova uredba knjižnice; knjige dvojčke, v vsem 72 zvezkov, darovala je „Slovenija“ pevskemu društvu „Adrija“ v Barkovljah, hoteča s tem pripomoči k utrjevanju narodne zavesti ob italijanskej meji. — Pomnožila se je knjižnica v zimskem tečaju za 39, v letnem za 74 knjig, ki so bile društvu podarjene, ter štela koncem leta 1792 del.

Arhiv se je uredil ter napravil zanj poseben zapisnik za vse listine in dopise. Muzikalij šteje se 242. „Slovenija“ dobaja večina slovenskih časopisov in več nemških strokovnjških listov brezplačno; udom so na razpolaganje tudi listi in knjige „Zvonira“; tako da imamo v čitalnici razven „Vaterlanda“ in „Neue Freie Presse“ večinoma vse slovenske in hrvatske novine, a tudi več čeških, ruskih in poljskih listov.

Dasiravno se je dalo stanovanje prenoviti, in se je dalo vezati 92 zvezkov knjižnice, vendar je bilo gmotno stanje „Slovenije“, katere glavna znaša 399 gld. — primeroma ugodno, za kar moramo vsem gg. podpornikom, osobito gg. državnim poslancem za njih blago podporo najsrčneje hvaliti izrekati.

Književni odsek v letnem tečaju ni imel več, kakor se je to godilo še v zimskem semestru, svojih posebnih literarnih večerov, temuč je preložil svoja berila na seje „Slovenije“, pri katerih je bilo 8 leposlovnih in znanstvenih beril, razen tega čitalo se je v treh sejah ruski. — V književnem odseku vadijo se Slovenijani „v literarnem delovanju“, katero se je že od nekaj pridno gojilo v društvu, kakor je to čitateljem „Slov. Naroda“ že iz posebnega spisa znano.

Velike važnosti za društvo je, da se je v tem tečaju dovršila prememba poslovnika, ki je vodilo za društveno življenje in ravnilo odbornim članom. Dotični odsek rešil je pridno in dobro svojo težko nalogo ter v kratkem času dovršil svoje težavno delo.

Srčne prijateljske razmere vladale so mej „Slovenijo“ in vsemi slovanskimi akad. društvi. To pokazalo se je posebno ob priliki odborne sestave za peticijo, ki bi imela pridobiti stolicu za slovansko

zgodovino na Dunajskem vsenčilišči; tedaj bil je izbran predsednikom član „Slovenije“. Naravno je, da je bila „Slovenija“ v prijateljski razmeri tudi s „Slovenskim klubom“ in „Podpornim društvom za slovanske visokošolce“, kateremu mora biti posebno hvaležno za podporo, ki jo je delilo mnogim revnim članom.

„Slovenija“ štela je v zimskem tečaju 62, v letnem 43 rednih članov. Dasiravno je to število visoko, vendar bi lahko še nekoliko narastlo, ako bi vsi na Dunaji bivajoči slovenski visokošolci pristopili k društvu. Upamo, da se to zgodi, ko bodo spoznali veliko pomembo ter lepo nalogo našega društva, ki jim naj bode domovina v tujini.

Končuje svoje poročilo, zahvaljujemo se vsem gg. rojakom, podpornikom društva, — zahvaljujemo se vsej slovenski inteligenci, v domovini in na Dunaju, za živahne simpatije, — zahvaljujemo se bratskim akad. društvom, v prvej vrsti hrvatskemu akad. društvu „Zvonimiru“ za njih požrtvovalno kolegijalnost, ter prosimo vse, da še na dalje ustrajajo v delovanju za prospeh „Slovenije“.

Na Dunaji, pričetkom novembra 1890.

Odbor
akad. društva „Slovenije“.

Iz Celovca. (O Einspielerjevi slavnosti.) Kakor se kaže, bo Einspielerjeva slavnost v Celovci dné 26. t. m. velikanska, kajti ne samo s Koroškega, tudi z Goriškega, Kranjskega in Štajerskega obetajo rodoljubi, da se je hočejo udeležiti. Tako je tudi prav, kajti pokojni vodnik in učitelj koroških Slovencev, po vsem slovanskem svetu znani rodoljub č. g. msgr. Andrej Einspieler je zaslužil, da se ga Slovenci hvaležno spominjamo. On se je sam neustrašeno nasprotnikom v bran postavljal, ko je bilo slovenskih rodoljubov na Koroškem še zelo pičlo število, in se ni imel na koga naslanjati. Vse pušice so takrat letele le nanj; vse zabavlje, vse sovraštvo je sam nosil na svojih krepkih ramah; prestal pa je vse naskoke, in danes že se kaže po širnem slovanskem Korotanu sad njegovega možatega, a neustrašenega delovanja in truda. Ne samo v deželnem zboru, ampak tudi v svojih političnih listih, ki jih je izdajal z mnogimi žrtvami, zagovarjal je politične in národne pravice koroških Slovencev. Mi hodimo zdaj po njegovem sledu, po cesti, katero nam je že on kolikor toliko uravnaval. S svojo besedo v zborih, s svojimi spisi v „Miru“ je národ slovenski vzbudil, da se zaveda svojih pravic; nam je vsled tega delovanje olajšano, ker se lahko že naslanjamo na svoj národ, katerega vodi že veliko število rodoljubov, ki so prišli skoro vsi iz politične šole Einspielerjeve. Torej imamo uzroka dovolj, spomin tega moža slaviti. Prihitite torej rojaki iz vseh slovenskih pokrajin dné 26. t. m. v Celovec, da slavimo skupno spomin moža, ki si je stekel za probujno slovenskega národa na Koroškem neveljivih zaslug. Slava mu!

S Ptuja 7. novembra. [Izv. dop.] Naši mestni očetje, ogledali so si ta teden našo nižjo gimnazijo. Pomenili so o troških in drugih potreb- rečeh. Napeti hočejo vse strune, da bi jo povzdignili in razširili v višjo gimnazijo. Ta vest nas jako veseli, ker bi naš veliki okraj gotovo imel lepo število nadarjenih dijakov. Mi pa bi o današnjih gmotno lažje podpirali otroke doma, kakor pa če jih moramo pošiljati mej zagrizene nemčurje v Celje in Maribor.

Maja meseca dobivale so se še na zahtevanje poštne tiskovine pri nas v prodajalnicah dvojezične, a sedaj izginile so popolnoma iz prometa, kakor kafa brez popra. Dobivajo se le na odločno zahtevanje na pošti. Zahteval sem že vdrugič poleg velike narodne firme slov. tiskovin, ali pravijo, da jih nimajo, ker vse je „nur deutsch“. Opozorujem pa našo narodno inteligenco, katere tukaj ni malo, kakor tudi večkrat le na videz narodne trgovce, da take stvari bolj odločno zahtevajo. Učimo se od naših nasprotnikov, kateri po vseh židovskih listih kričijo, ako se njih želje do zadnje pičice ne izpolnijo. Dixi.

Iz Kranja 6. novembra [Izv. dop.] Kako daleč sega drznost nemčurske gospode na Kranjskem, dokazuje pismo ženske sedmorice iz Ljubljane — seveda iz nasprotnih nam krogov — na jedno naših rodoljubnih dam. Teh 7 Thunseldinoh potomk — zahteva od napominane rodoljubkinje, naj jim pošlje pod naslovom Frau Dr. Gratzy, Laibach, Maria Theresienstr. 12 donesek za „eine kostbare standarte“, ki se ima podariti „im namen aller deutschen frauen Laibachs“ nemškega „turnvereina“ pevcem ali takozvanej „sängerrunde.“ To je pač skrajna drzovitost ali, kakor bi Urgermani rekli „deutsche Unverfrorenheit“. Sedaj že narodne dame nemajo miru in Ljubljanske germanke hoté se menda s svojimi soprogí kosati za prvenstva venec. No, pri nas so slabo naleteli. Ker je to tukaj prvi poskus jednacega naskakovanja po nemčurskih Amackah, ga odločno zavračamo ter se proti nadaljnji nadležnosti zavarujemo. Sicer pa famozno sedmorico pomilujemo, ki se niti toliko „iz kuheltajča“ povspela ni, da bi umela pravilno nemški sklanjati, da si sta v tej družbi 2 soprogí c. kr. profesorjev in c. kr. notarja. Ko bi to znale, ne pisale bi „mit deutschen Gruss!“

O zgoraj ožigosanem prosjačenju pa pač velja: „Der echte deutsche Mann mag keinen franzmann leiden, doch seine Weine trinkt er gern.“

Izpod Gorjancev 6. novembra. [Izv. dop.] Kaj je krivo ali kdo zapeljuje ljudi v šentjernejski in kostanjeviški občini, da se hoče vse izseliti v Ameriko? Tako je vprašalo c. kr. okrajno glavarstvo na Krškem podrejene mu organe, ki so za to, da c. kr. glavarstvu sporočajo, kar bi morali prav za prav župani sporočati.

Ker pisatelj teh vrstic razmere ljudstva to stran Gorjancev dobro pozna, si usoja, ne tajno, ampak očito povedati, kaj goni ljudi v Ameriko tako, da tukaj kmalu delavcev dobiti ne bode. Prvi uzrok, iz katerega so nastali potem drugi, je ta, da so posestva po teh krajih navadno premajhna, da bi navadno poljedelstvo redilo količkej bolj številnejšo družino. Da so ljudje v prejšnjih časih vendar še pošteno izhajali, pomagali so jim vinogradi. Iz vinograda, če tudi primeroma majhnega, je kmet dobil toliko, da je plačal davke, oblekel sebe in družino, in še mu je ostalo kaj za koruzo. Res, da marsikatero leto kmet iz vinograda še toliko ni dobil, kolikor ga je obdelovanje stalo; a imel je upanje, da ga bo vinograd odškodoval prihodnje leto. To upanje so imeli pa tudi taki, ki so bogateli od žuljev vinorejcev; zato vinorejcu ni bilo težko dobiti v sili denarja pri raznih špekulantih, se ve da večkrat za prav oderuške obresti. Kmet si na ta način sicer na svoje noge ni lahko pomagal, a živel je vendar le ter se je otepal eksekutorjev in drugih, ki so mu silili v žep.

Zaupanje v vinograde je pa naše gospodarje tako malomare storilo za vse drugo, da se razven za ljubi vinograd in nekoliko še za živino, neso brigali za vse drugo. — Sadjarstvo, katero bi jim zdaj lahko mnogo koristilo, so zanemarjali skoro popolnoma. Nekoliko dreves, ki gospodarju še za domače potrebe ne zadostujejo, se pač ne more sadjarstvo imenovati. Le slivnikov, ki so tako rekoč sami zrastle, teh je precej. Ali slive tako sušiti, slivovko tako žgati, da bi se lahko in dobro v denar spravila, jih zna le malo.

Tudi živinorejo, katera se že zaradi potrebnega dela in gnoja ni mogla opustiti, je bila jako zanemarjena. Do najnovejših časov so bili plemenski junci, same pokveke, malo bolji od kozlov.

Že je trkala trtna uš na vrata. Na bližnjem Štajerskem so se vinogradi že sušili, in tudi v nas so trte vidoma oslabele, vendar o strašnem sovražniku vinarstva ni hotel nihče slišati, še manj pa verjeti, da trtna uš sploh res obstoji. Zato pa tudi nihče ni mislil na to, da bi se preskrbel za tiste čase, ko vinogradov več ne bo, da bi si za časa odprl druge vire dohodkov.

Nesrečna trtna uš nas je našla na vsako stran popolnoma nepripravljene. Hišne obrtnije naš kmet ne pozna. Rokodelcev imamo le za največjo silo, in še ti so večidel samouki, navadno pravi mojstri skaze. Da takim rokodelcem navadno dela manka, je umevno.

Denarne potrebe rastejo dan na dan; a viri, iz katerih se je tukaj denar dobival, so usahnili popolnoma. Kdor ne veruje, naj se potruži pogledat vinske gorice od Št. Jerneja do Vel. Doline in videl bo, da je vse to le preveč res. Če bi se pa še potrudil pogledat po hribovskih vaseh v hiše, potem bi kmalu umel, zakaj se ljudje selijo v Ameriko.

Dokler so vinogradi rodili, je bilo celo leto dela in zaslužka po vinogradih dovolj. Kje pa naj zdaj kdo kaj zasluži? Kmet, oziroma vinogradnik, in dninar sta zdaj jednako bogata. Uzroka, zakaj vse v Ameriko sili, ni torej težko najti. Zapeljivcev ni treba iskati; pač je treba iskati pripomočkov, s katerimi se bi ljudem bivanje doma zopet omogočilo.

Pomagajte vinogradnikom, da si zopet napravijo vinograde, dajte jim za to potrebno brezobrestno posojilo za nekaj let, dokler bodo vinogradi roditi začeli, pa ne bo nikomur več v misel prišlo, zapustiti ljubljani dom in iti v tuj daljni kraj. Kdor misli, da je državna trtnica v Kostanjevici sama ob sebi že dovolj za obnovenje vinogradov, se jako moti.

Država trt ne daje zastoj; in če bi jih tudi dajala, s čim pa plačati rigolanje, sajenje, požlahtnovanje i. t. d.? Za vse to je treba denarja in zopet denarja. Tega pa ni, in tudi vinogradov več ne bo, če ne dojde druga pomoč. Pomoč; kakoršna obeča dežela tistim, ki bi napravili nove vinograde, je preneznatna, da bi imela zaželeni uspeh. Jaz tudi mislim, da kdor toliko premore, da si najme delavcev, da mu pravilno napravi nov vinograd, ne potrebuje deželne pomoči. Kdor pa je potreben pomoči, ta pa vinograda naredil ne bo, ker nima s čim delovcev plačati, ki na počakanje nečejo in ne morejo delati.

Poštenim, pa nepremožnim gospodarjem naj bi se dal kredit ali pa potrebna podpora naprej, ne še le po dogotovljenem delu.

Poznam gospodarje, od katerih ne morem trditi, da so popolnoma revni, a toliko pa vendar nimajo gotovine, da bi se zmogli dražega dela lotiti, če tudi bi prav radi napravili nove vinograde. Dolgov delati pa tudi nočejo na samo poskušnjo.

Poleg gmotne podpore je pa našim kmetom tudi malo več šolske omike treba. Večkrat sem že premišljeval, zakaj se uprav dolenjskim kmetom tako omika krati, pa ne najdem pravega razloga. Davke mora Dolenjec plačevati in priklado za šolo, k kor jih plačujejo drugod, a za to pa mu vendar ne dajo niti najpotrebnejših šol. Sramotno je, da se po naših hribih nahajajo cele vasi z več ko 20 hič po katerih boš težko koga dobil, da bi brati znal.

In vendar še ni upati, da bi se saj na to stran kmalu kaj pomoglo. Preveč imamo še nasprotnikov ljudske omike, a veliko premalo pa njenih prijateljev. Poznam može, katerim je ljudstvo zaupanje skazalo, da jih je volilo na mesta, kjer bi lahko delali za blagor njegov, a oni svojo moč in veljavo le v nasprotne namene porabljujejo in kar se da opovirajo izobraženje ljudstva. Pač žalostno, a popolnoma resnično.

Privoščimo siromaku saj mrvice omike, do katere ima isto tako pravico ko drugi ljudje, da si bo ložje pomagal sam, če mu že od drugod pomoči ni pričakovati.

Občinski zastopi naj bi pa tudi več ne držali križem rok, kakor so jih do zdaj. Zaman boste čakali, da bi vam kdo kaj ponudil, če ne boste sami prosili, in to mnogo prosili. Samo vedno kričati po krajih, kjer se le sami slišite, da vam je obupati, ne pomaga nič. Povejte to prav glasno svojim poslancem; naj se spomnijo tudi na vas in vam pridobijo kak zaslužek, dokler je še pomoč mogoča; to je, dokler se vse delavne moči ne preselijo v novi svet.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe Kranjske.

(Dalje.)

Tajnik g. Pirc nadaljuje: Tudi oživiljenje rakov bilo je glavnemu odboru v vseh vodah, o katerih je zaznal, da so kuge proste, jako velevažno delo. Razdelilo se je posestnikom in opravičencem do 8000 rakov in došla poročila pravijo, da se že nahajajo raki po vodah, da se množijo in da bode zopet Kranjska dežela dobila po prodaji rakov zares lepe dohodke, kajti račja kuga je prenehala. Pospeševanje razširjenja kmetijskih strojev je glavni odbor zmirom in posebno lansko leto podpiral, kajti kaže se, da one podružnice najbolj uspevajo, katere imajo kmetijske stroje, v taci krajih pristopa največ članov. Sadjerejo pospeševal je glavni odbor posebno po novi uredbi družbinskega vrta, razdelil je mnogo drevesc, a če neso bili kmetovalci-sadje-rejci popolnoma zadovoljni, bodo to tem bolj v prihodnje. Prostor je bil za toliko drevesc premajhen, zato se je najel še drugi prostor, kjer se bodo vzgojevali divjaki in kmalu bode nad 50.000 drevesc, od katerih se bode lahko oddalo vsako leto kmetovalcem nad 10.000, sčasoma pa še več.

Poročevalec g. tajnik Pirc nasvetuje, naj vzame občni zbor poročilo na znanje in izreče c. kr. kmetijskemu ministerstvu in sl. dež. zboru kranjskemu zahvalo s prošnjo, naj bi blagovolili ti faktorji nadalje podpirati delovanje c. kr. kmetijske družbe. — Predlog se jednoglasno z odobravanjem vsprejme.

Tajnik g. Pirc poroča o proračunu dohodkov in stroškov družbe za leto 1891. Skupni znesek proračunanih dohodkov znaša 6900 gld., troški pa mej njimi tisek in administracija „Kmetovalca“ 2000 gld. naročnina za nemški list „Oeconom“ 100 gld., za honorare in plače 2150 gld., za potrebščine pisarne 550 gld., za potrebščine poskusnega dvora 1000 gld., za potrebščine živinozdravnišnice 100 gld., skupaj torej 5900 gld., tako da bode ostalo še kakih 1000 gld. v blagajnici. Račun blagajne kaže 19.916 gld. dohodkov in za 892 gld. 65 kr. manj troškov. Inventura in ob jednem bilanca društva kaže, da je bila 31. dec. 1889. l. vsa inventarijalna vrednost 35.710 gld., torej v primeri s prejšnjim letom za 650 gld. 12 kr. več. Če pa se prišteje k letošnji inventarijalni vrednosti ostanek v blagajnici koncem l. 1889, znaša aktivno premoženje 36.602 gld. 38 kr., torej se je isto pomnožilo za 1197 gld. 13 kr. — Zbor odobri vse tri računске predloge brez razgovora.

Potem se vrši volitev, o katere izidu smo že poročali. Pred volitvijo poprime besedo g. Babnik

iz Bizovika in nasvetuje, ker sta se dosedanja odbornika Detela in Josip Dekleva odpovedala novi izvolitvi, naj bi se vendar jedenkrat izvolil v glavni odbor pravi kmetovalec, saj bodo še zmirom dosti gospodov ostalo a zastopan mora biti tudi kmetovalec, ki s svojimi žulji obdeluje zemljo in si služi svoj kruh. (Vodja Povše zakliče od mize glavnega odbora: „Saj imamo Ogoreleca!“ Babnik odvrne: „To je pa vzvišena oseba, to je deželni poslanec, sam pa ne obdeluje zemlje.“)

Tajnik g. Pirc nasvetuje, naj bi se mesto odstopivšega g. Dekleve izvolil g. profesor Franke, ki je strokovnjak v ribarstvu, ker bode isto tako kakor konjerejski odsek, tudi ribarski imel veliko dela zaradi izvršitve nove ribarske postave. (Dobro!) — Tudi nasvetuje, ker je slišal, da bi se g. Detela udal le novi volitvi, naj bi se zopet izvolil. Gospod Detela pravi, da je sicer preobložen, bi rad drugim prepustil prostor, toda, ako bode izvoljen, bode pa vendar prevzel.

Potem se je naznanil izid volitev, kakor smo že naznanili.

Predsednik cesarski svetnik Murnik v imenu centralnega odbora naglašja, da ima občni zbor po §. 4. društvenih pravil pravico izvoliti si častne člane brez ozira na stan in stanovališče in slavni zbor se je že večkrat take pravice posluževal. Že v svojem začetnem govoru pravi predsednik, da je naglašjal velike zasluge gospoda deželnega poslanca Josipa Gorup-a, kateri je poklonil za kmetijsko in gozdarsko razstavo na Dunaji znaten dar, brez katerega bi kranjska kmetijska družba nikdar ne bila tako častno zastopana. kakor se je to pripoznalo od vseh strani. Poleg tega zgradil je gospod deželni poslanec Gorup v Slavini novo šolo na svoje troške, kateri šoli je v prvi vrsti smoter pospeševati poleg ljudskega i kmetijskega pouka. Blagi mecen Gorup pa je ustanovil tudi bogate ustanove za slovenske učilišnike, katere bodo trajen spomin njega požrtvovalnosti za slovenski rod. Lansko leto pa, ko se je beda širila po raznih krajih naše dežele, je g. deželni poslanec Gorup mnogo pripomogel, da se je beda olajšala na Notranjskem. To je mož, ki si je stekel vse zasluge, da se izvoli častnim članom c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Predlog se z Živio in Slava-klici jednoglasno vsprejme.

Predsednik cesarski svetnik Murnik pravi, da mu je še o drugem predlogu, katerega mu je naročil glavni odbor, poprijeti besedo. Deželni glavari kranjske dežele volili so se večinoma častnimi člani. A vse, kar se je trdilo o prejšnjih deželnih glavarijih, velja v dosti večji meri o sedanjem deželnem glavariju. Mnogo let je bil ud glavnega odbora, veliko je storil za prosep kmetijstva v deželnem in državnem zboru in kmetijstvo kranjske dežele zastopal je jako častno na raznih kongresih in shodih izven dežele. Veliko odličnega je storil sedanj deželni glavlar za pogozdovanje Krasa, posebno hvalevredno pa je deloval za Ljubljansko barje. S posebno ljubeznijo oklenil se je tega za naše barjane tako vitalnega vprašanja, in storil vse, kar mu je bilo le inogoče, da se vendar jedenkrat ustreže opravičeni želji tužnih barjanov. Govornik torej nasvetuje, naj se izvoli gospod deželni glavlar dr. Josip Poklukar častnim članom c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Predlog se jednoglasno mej Živio- in Slava-klici vsprejme.

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Iz dež. z bora kranjskega.) Na konci včeranje seje prečital se je samostalen predlog posl. Svetca in drugov, ki se opira na sklepe Ljubljanskega shoda. Glasi se:

Visoki deželni zbor naj na podlagi §. 19. deželnega zbora sklene:

Visoka c. kr. vlada se prosi:

- Naj državnemu zboru nasvetuje, da se na pravi v Ljubljani deželno nadsodišče za Slovensko-Štajersko, Slovensko-Koroško, Kranjsko, Goriško s Trstom in za Istro z dvojnimi senatom.
- Naj državnemu zboru nasvetuje, da se na pravi v Ljubljani pravna akademija, oziroma justična fakulteta s slovenskim in hrvatskim učnim jezikom.

V Ljubljani, dne 7. novembra 1890.

Sveteč, Klun, Murnik, Bleiweis, Hribar, Gorup, Višnikar, Povše, Grasselli, Stegnar, Pfeifer, Detela, Lavrenčič, Ogorelec, Pakiž, Dragoš, Papež, Kavčič, Tavčar, Vošnjak, Poklukar, Klein, Kersnik.

Potem prečitala se je interpelacija posl. bar. Apfaltrerna in drugov o zgradbi kamniške železnice, oziroma onega kosca, ki vodi od vasi Dobrave nad Črnučami pa do Trzina prav na tleh državne ceste, od katere se je vzel potrební del. Ker se je bati tam nesreč, vpraša se vlada, kaj hoče storiti, da se odvrne ta nevarnost. Razen nemških drugov bar. Apfalterna podpisali so tudi narodni poslanci to interpelacijo.

— (Deželni zbor štajerski) imel je v četrtek jako zanimivo sejo. Poslanec dr. Radey interpeľoval je namestnika glede povodom zadnjih deželnozhorskih volitev izdanih načel, katere se z volitnim redom ne strinjajo. Namestnik obljubil je odgovor v jedni prihodnjih sej. Poslanec Jerman in tovariši predlagali so premembo opravičnega reda glede samostalnih predlogov. Pri predlogu, da bi se mestni statut Celjski predrugačil tako, da bi mestni odbor v prenesenem delokrogu smel nalagati do 50 gld. globe, oziroma deset dnij zapora, vnela se je rezka debata, v kateri sta jako dobro govorila poslanca dr. Sernec in dr. Dečko ter uprav ožigosala mestnega urada postopanje ob Sokolski osnovni slavnosti. V prihodnji številki poročali bomo o tej seji kaj več. Danes nam prostor ne dopušča.

— (Ruski carjevič) bil je v Trstu na kolodvoru oficijalno vsprejet po civilnih in vojaških dostojanstvenikih. S kolodvora peljal se je naravnost skozi nabrežje pri sv. Andreji, kjer se ukrcal v čoln in odplul na oklopnico „Pamjat Avora“. Popoldne ob 2. uri odplule so ruske oklopnice in odpeljale ruskega prestolonaslednika Nikolaja Aleksandroviča v Atene.

— (Ciril Metodovi družbi) podaril je gosp. inženier F. Vik 10 gld. — Lepa hvala vrlemu rodoljubu

— (Slovensko gledališče.) Jutri dne 9. t. m. bode druga predstava v tej sezoni. Igrala se bode igra „Umetnost in narava“, katero je po A. Albiniji poslovenil pokojni Andrejčkov Jože. Igra ta spada mej boljše dramatične proizvode in ker že veliko let ni bila na odru, nadejati se nam je polnega gledališča.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) pošilja č. gospod. Ivan Govedič, blagajnik podružnice Šaleške sv. Cirila in Metoda v Šoštanj, 10 gold. s pripisanimi slovi: „Dne 22. okt. spremili smo č. g. doktoranda Antona Medveda, odhajajočega v starodavni Rim, do Velenja, kjer smo se malo pomudili. Pa le prehitro prišel je „ločenja čas“. Dragemu prijatelju roko stiskaje zatrjevali smo, „da srce zvesto kakor zdaj ostalo bode vekomaj.“ Pri tej priliki je sprožil vrl rodoljub misel, da bi bilo kaj umestno, ako bi se domoljubna družba blagovolila spominjati dejanski še druge imenitne družbe „sv. Cirila in Metoda“. Gromoviti „živio!“ so zadoneli po dvorani, nabiranje se prične in takoj se je bilo nabralo 10 gold., katere blagovolite vsprejeti v prosep prekornistne družbe“. Čast domoljubni družbi in srčna jej zahvala!

— (V Zagrebu) bila je v četrtek obravnava proti „Obzoru“ zaradi članka „Korupcija“. Urednik Pečnjak bil je zaradi zanemarjenja dolžne pažnje obsojen na mesec dnij zapora in 700 gld. izgube na kavciji. Naznanil je priziv.

— (Martinov večer) priredi jutri v nedeljo dne 9. t. m. slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v restavraciji „Hôtel Europa“. Vspored: Petje, komičen prizor in ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina neudom 20 kr., udje so ustoppine prosti. K obilni udeležbi vabi

odbor.

— (Čez štirinajst let vendar zadel!) Tukajšnjemu obče znanemu in spoštovanemu meščanu v Št. Jakobski fari sanjale so se pred štirinajstimi leti številke 28, 55 in 77. Meščan, takrat mlad človek, mislil je, da ga sreča išče in začel je staviti te tri redno v malo loterijo v Trst, Dunaj in Gradec. To nadaljeval je do zadnjega Tržaškega srečkanja redno na vse tri loterije. V Trstu bile so imenovane tri številke res vlečene, zadél je terno, žal le na 15 kr., ker ni nikdar več stavil. Zadel je torej le do 600 gld. Dotični gospod meščan nam je rekel, da sedaj ne bode stavil več. Naši loterijski bratje in sestre naj iz tega slučaja povzamejo, kako težko je zadeti — trno, četudi le za 15 kr.!

— (Vreme) je na Kranjskem in Koroškem jako neprijetno, uprav novembersko. Po preranem snegu dobili smo v izobilji dežja in blata, in kakor vse kaže, utegne še dlje tako ostati. Naši bratje na

Dolenjem Štajerskem so srečnejši, ker neso imeli še snega, marveč imajo še vedno solnčne in tople dneve. V Trstu so imeli precej dežja, sicer pa vreme ni neprijazno.

— (Sedmi shod „Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“) se bode vršil dné 26. novembra t. l. v Celovci v veliki dvorani gostilne pri „Sandwirthu“. Začetek ob 1/2 3. uri popoldne. Vrsta govorov: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo o delovanji deželnega zbora. 3. O ljudskem štetju. 4. O političnem položaji in o prihodnjih volitvah v državni zbor. 5. Poučni govor o gospodarstvu. 6. Razni nasveti. K temu shodu so uljudno vabljeni vsi udje političnega društva in tisti slovenski rodoljubi, ki se želijo zborovanja udeležiti in smejo z dovoljenjem odbora od udov upeľjani biti. Ženstvu ustopp h shodu ni dovoljen.

Odbor.

— (Vabilo k Einspillerjevi slavnosti), katero priredi „Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ v Celovci dne 26. novembra t. l. v veliki dvorani gostilne pri „Sandwirthu“. Začetek ob 1/2 7. uri zvečer. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slavnostni govor v spomin rajnemu msgr. Andreju Einspillerju. 3.) Deklamacija: „Pesem koroških Slovencev“ od dr. Lovro Tomana. 4. Komični prizor. 5. Zabavni govor. Mej posameznimi točkami vrši se petje in svira godba. Pri slavnosti sodelovali bodo iz posebne prijaznosti čč. gg. pevci slavne Ljubljanske čitalnice in koroško-slovenski pevci. Uhod v dvorano bode dovoljen le proti izkazu ustoppnic, katere se bodo razdelile pri popoldanskem shodu. K tej slavnosti vabi vse zavedne Slovence in Slovenke najuljudneje slavnostni odbor.

— (Narodna čitalnica v Kamniku) priredi dramatično predstavo v nedeljo dne 9. novembra na korist fondu za oder. Vspored: „Gluh mora biti“, burka v jednem dejanji. 2. „Sam ne vé, kaj hoče“, dramatična gluma v jednem dejanji. 3. „Krojač Fips“, burka v jednem dejanji. Po igri ples. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Ustopnina navadna. K obilni udeležbi vabi

odbor.

— (Vabilo k I. koncertu „Učiteljskega društva radovljiskega okraja“) dné 19. listopada 1890. leta povodom imendana Nj. Veličanstva presvetle cesarice Elizabete v šolskem poslopji radovljiskem v korist šolstva tega okraja. Vspored: 1.) Nagovor predsednika (g. M. Kovšca). 2.) A. Foerster: „Pobratimija“, zbor. 3.) Slavnostni govor (g. H. Podkrajšek). 4.) A. Nedved: „Domovina“, zbor. 5. F. Vilhar: „Prvi cjelov“, bariton-solo (g. Pianeki) s spremljevanjem (g. Ig. Rozman). 6. I. Aljaž: „Občutki“, zbor z bariton-solo. 7.) Vašak: „Kde dèva mà“, čveterospev. 8.) A. Hajdrih: „Slava Slovincem“, zbor. 9.) „Cesarska himna“, zbor unisono s spremljevanjem. Začetek ob 7. uri zvečer. Po koncertu zabava v gostilni g. M. Klinarja. Ustopnina: I. — 1 gold.; II. — 80 kr.; III. — 50 kr.; društveni člani plačajo polovico. Predplačila se hvaležno vsprejemajo. Odbor.

— (Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji) priredi v sredo 12. nov., svojo drugo redno zborovo sejo v zimskem tečaju s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika; 2. Poročilo odborovo; 3. „Tri dni v Sprevskelem lesu“, čita t. Josip Mantuani; 4. Slučajnosti. Lokal: Restauration zum Magistrat, I. Lichtenfelsgasse 1. Začetek ob 8. uri zvečer. — Slovanski gostje dobro došli! K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Z Jesenic na Gorenjkem) dne 7. novembra: Nocoj ob 6. uri 35 minut se je tu videl krasen „meteor“ v navideznej premeri kakih 15 cm in v dolgosti do 20 cm. — Priletel je od severo-severo-zahoda čez Jesenice proti jugo-jugo-vzhodu (proti Gorjam). Dajal je električno belo svetlobo, puhteč iskre iz sebe in puščajoč za seboj silno dolg žareč pas.

— (Tržaško „Podporno in bralno društvo“) razpošilja nastopno vabilo: Častiti društveniki! Podpisano vodstvo Vam naznanja, da je visoko c. kr. namestništvo z odlokom dne 23. oktobra t. l. št. 16.069/I. potrdilo nova društvena pravila izdelana v zmislu zakona z dne 30. marca 1888. Vabi se Vas torej, da se udeležite izrednega občnega zbora, kateri se bode vršil na podlagi novih pravil v nedeljo dne 16. novembra t. l. točno ob 3 1/2 uri popoldne v društvenih prostorih (via Caserma 13). Dnevni red: 1. Nagovor

predsednika. 2. Volitev: a) vodstva, b) svetovalec, c) pregledovalnega odbora, d) mirovnega sodišča. 3. Posamezni predlogi. Da je občni zbor sklepčen, mora se ga po čl. 61. dr. pravil udeležiti jedna tretjina vseh članov (tudi ženskih), zategadelj se uljudno prosi vsacega društvenika, kateri sprejme to povabilo, da se gotovo tega zbora udeleži, da se tako društvu prihrani stroške, kateri bi nastali, ako bi se moral sklicati drugi občni zbor. Od tega dne, to je 16. novembra t. l. naprej — ako se bode mogel občni zbor obdrževati — niso več navezani naši družabniki plačevati tudi v okrajno blagajnico, ker je vsled potrjenja teh pravil društvo pooblašeno zapričiti zavarovanje delavcev.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Milan 7. novembra. Crispi obiskal danes opoldne Caprivija. Oba sta se malo časa pogovarjala, po zajutreku pa jedno uro. Popoldne vsprejel je Caprivi župana in njegovega namestnika, ki sta ga pri ogledavanju mesta spremljala. Zvečer ob 1/2 8. uri sta Crispi in Caprivi vkupe obedovala. Caprivi odpotuje v nedeljo v Berlin nazaj.

London 7. novembra. Preteklo noč in danes razsajal hud vihar ob angleški obali. Na zahodni obali razbilo se je več ladij in pri tem potonilo več ljudi.

Sansibar 7. novembra. Danes proglašilo se je angleško pokroviteljstvo nad Sansibarom.

Dunaj 8. novembra. „Wiener Zeitung“: Cesar podelil plemstvo vladnemu svetniku pri deželni vladi v Ljubljani, Antonu Globočniku, povodom zaprosenega umirovljenja v priznanje zvestega in izvrstnega službovanja.

Carigrad 8. novembra. Poravnava z grškim patrijarhom je zopet za dlje časa nemogoča, ker patrijarh ne odjenja od zahteve, da naj se Porta zaveže, da ne bode izdala nobenega berata več bolgarskim škofom, kar pa Porta absolutno odklanja. Poslednjo noč ni bilo povodom Demetrijevega praznika v predmestju Demetriosa nobenega cerkvenega opravila, ker se je patrijarh bal izgrediv. V Solunu, v Radosu in v Bistoliji so se sedaj grške cerkve pozaprele, kar pa je ostalo brez utisa. Na dveh drugih krajih škofove cerkve neso hoteli zapreti.

Razne vesti.

* (Zgoreli milijon.) Veliko se govori na Dunaji o tem, da je baronovka R—ch pred svojo smrtjo sežgala svoje premoženje v znesku 1. milijona goldinarjev. Baronovka, ki je bila prava čudakinja, podedovala je po svojem soprogu milijon z določbo, da denar, kolikor ga jej ostane po smrti, podedujejo otroci iz prvega soprogevega zakona. Po njeni smrti niso dobili niti krajcarja in so se čudili, kam je prišel denar, ker je gospa vender jako varčno živela. Njena služkinja je izpovedala, da je gospa denar uložila v razne banke, pred smrtjo pa vse uložne liste sežgala. Pravni zastopnik dedičev obrnil se je že z okrožnico na vse večje banke na Dunaji in v inozemstvu, in nekatere francoske in angleške banke so že naznanile, da je pri njih baronovka uložila več zneskov. Naznanjeni zneski znašajo 600.000 gold., za 400.000 se pa še ni moglo zvedeti. Ne ve se pa tudi, se li bode teh 600.000 gold. izplačalo brez uložnih listov.

* (Iz pobožnosti z blaznela.) V Springfieldu je gospa Sullivan živela jako pobožno, in cele noči čitala sveto pismo. Dne 17. oktobra je pa narkotizirala, da žrtvuje svojega sinu, kakor je Abraham Izaka. Slekla je otroka hoteč ga zaklati z velikim nožem. Slučajno so prišli baš še za časa neki sorodniki, ki so s silo ženski to zabranili. Klicala je, da jej je Bog ukazal, da umije roke v krvi jag-njetovi.

* (Ohranjenje mrličev.) Pariški zdravnik dr. Bariot je izumil nov način, po katerem se bodo dali ohraniti mrlič. Njegov način je jako popoln. Mrliča bi najprej elektrizirali, potem pa položili v kemično kopelj, v kateri je raztopljena kaka kovina. Polagoma uleže se na mrliča tanka plast kovine in videti je, kakor bi bil zavrt v kovinski prt. Vse poteze se pa natančno ohranijo. Rabi se lahko kakršna koli kovina, seveda imajo zlahtne kovine prednost, ker ne zarjave. Če se rabi zlato, stane 200.000 frankov in je gotovo le malokdo tako premožen, da bi se mogel dati pozlatiti po smrti.

* (Mačja razstava v Londonu) bila je te dni. Razstavljenih je bilo blizu 600 maček, nekaj jako lepih. Jedna se je cenila 20.000 funtov šterlingov, torej skoro četrta milijona goldinarjev.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrta leta gld. 1.15.

Smrti:

7. novembra.

Pri **Maliči**: Noe, Steler, Mayer, Schleninger, Kern Hostnik, Braun, Popper, Reher z Dunaja. — Kalmus iz Trsta. — Anton iz Gradca. — Baron Samarugga iz Gorice. — Dr. Barčič z Reke.

Pri **Slonu**: Konitz Ring, Beer, Lampel, Abeles, König z Dunaja. — Walzer iz Celja. — Wechsler iz Gradca. — Jahoda iz Siska.

Pri **avstrijskem cesarju**: Breitenber, Gregorač iz Ljubljane. — Nekič iz Senja.

Pri **južnem kolodvoru**: Anton in Marija Kren iz Beljaka.

Smrti v Ljubljani:

6. novembra: Fran Zaviršek, finančni oficijal, 62 let, Rimska cesta št. 9, za otrpnenjem srca. — Marija Bernik, gostija, 80 let, Cerkevne ulice št. 5, za katarom v želodec.

7. novembra: Miklavž Petsch, blavec, 38 let, Predilne ulice št. 7, za kapjo.

V deželni bolnici:

5. novembra: Josip Strus, delavec, 68 let, za spridenjem krvi. — Marija Langsam, čevljarjeva žena, 26 let, za brezkrvnostjo.

6. novembra: Ana Košar, gostija, 60 let; za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
7. nov.	7. zjutraj	729.2 mm.	4.2° C	brezv.	obl.	3.80 mm.
	2. popol.	726.4 mm.	6.8° C	sl. svz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	725.8 mm.	5.8° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura 5.3°, za 0.3° pod normalom.

Dunajska borza

dan 8. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88.85	88.60
Srebrna renta	83.85	88.75
Zlata renta	107.45	107.75
5% marčna renta	101.40	101.45
Akcije narodne banke	982	981
Kreditne akcije	304.50	303.50
London	115.20	115.55
Srebro		
Napol.	9.13	9.14 1/2
C. kr. cekini	47	48
Nemške marke	56.55	56.65

✠

Sorodnikom, znancem in prijateljem ozna-jamo žalujoč, da je gospod

PAVEL PETRIČIČ

c. in kr. topničarski stotnik

dne 6. novembra t. l. na Dunaji, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, izdihnil svojo blago dušo.

Truplo dragega pokojnika bode se prepeljalo z Dunaja v Ljubljano. Čas pogreba bode se razglasil po posebnih naznanilih.

V Ljubljani, dne 8. novembra 1890.

Marija Petričič roj. Thoman, soproga. — Aleksander, Helena in Marija, otroci. — Peter pl. Petričič, c. in kr. major v p., Vaso Petričič, trgovec in mestni podžupan, brata. — Mila Radja roj. Petričič, Kata Miloevič roj. Petričič, Jeva Vučković roj. Petričič, sestre. (832)

Zahvala.

Za obile dokaze milega sočutja mej boleznijo, za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in darovane vence, za obilo, pismeno izraženo sožalovanje povodom smrti mojega nepozabnega soproga, gospoda

Ivana Juvanca

bivšega notarskega kandidata

izreka tem potom najsrčnejšo zahvalo.

(830) Josipina Juvancec.

Učenec

14—16 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen, vsprejme se takoj v prodajalnico z mešanim blagom. — Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(831—1)

(15) Pri otročjih boleznih (3)

potrebujejo se čisto kisline preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi milega uplivanja svojega na

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE GIESSSHÜBLER

najčistije lužne
KISELINE

katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, škrofeljnih, pri krvici, otekanji zlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnera ja monografija o Giesshübl-Puchstein-u.)

Vsprejemem

notarijatskega koncipijenta

ki je dobro izurjen v vseh notarijatskih poslih.

Anton Komotar
(823—3) c. kr. notar na Vrhniki.

Denarna posojila

posreduje osebam, ki je morejo vrniti, na akcepte ali dolžna pisma, — po zmernih obrestih, povračljiva v malih obrokih.

Bančna agentura v Budimpešti.
Karlsring 13. (698—7)

Vprašanjem naj se priložita dve marki za odgovor.

Zobozdravnik Schweiger

stanuje hotel „Stadt Wien“
(pri Maliči)

št. 23 in 24 — II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne

Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2 1. ure.

Najnovejše iznajdbe v zobozdravništvu. — Najboljši plombe, po barvi zobem prikladne. Za vsa dela se jamči. (800—5)

Dorsch-evo olje iz kitovih jeter

 DORSCH

najčistejše, najsvežejše in najuplívnejše vrste medicinsko olje iz kitovih jeter. Staropreverjeno sredstvo proti kašlju, zlasti pri pljučnih boleznih, škrofeljnih itd.

Mala steklenica 50 kr., dvojna steklenica 90 kr.

Bergensko Dorsch-evo olje iz kitovih jeter v trikotnih steklenicah 1 gld. (793—5)

Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“
Ludovika Grečel-na
v Ljubljani, na Mestnem trgu II.

AMERIKO.

Vsi, kateri nameravajo potovati v Ameriko, in to v

Novi York,
Baltimore, Južno Ameriko

i. t. d., ter se želijo hitro, varno in prijetno voziti, dobé natančnejša pojasnila v nemškem ali slovenskem jeziku, ako se pismeno obrnejo na tvrdko:

Karesch & Stotzky v Bremenu

koncesioniran pošiljalni zavod za potnike s hitrimi parobrodi: Lahn, Saale, Trave, Aller, Ems, Eider, Fulda, Werra, Elbe.

Voznja traja le kakih 8 dni. Voznino zaračunava izredno cenó.

SVARILO! Ker nemava v Ljubljani in na Dunaji agentov, in se je čisto zgodilo, da so potniki, ki so se dali pregovoriti, da so tam vozovnice kupili, jih dobili mesto čez Bremen za druga pristanišča, in katere so zabarantali za počasi vozeče ladje: Zato svetujemo vsem, da se niti v Ljubljani niti na Dunaji z nikomur ne dogovarjajo radi oskrbljenja vozovnic.

(585—26) **Karesch & Stotzky**
odpravnika ladij v Bremenu.

Izvrstno, dobro ohlajeno

Graško marcno pivo

I. Graške delniške pivovarne in Puntigamsko

v steklenicah

s patentiranim zatvorom.

Naroča se pri gospodu Gruber-ji v glavni tobačni zalogi v Ljubljani, Mestni trg št. 18. (645-16)

Izvrstno pivo

prve Graške delniške pivovarne

poprej SCHREINER & sinovi

zdrženi pivovarji

(103-35)

Schreiner v Gradci & Hold v Puntigamu

prodaja po tovarniški ceni

zaloga v Ljubljani

Kolodvorske ulice 24 M. ZOPPITSCH Kolodvorske ulice 24

Najboljše in najmočnejše

Brnsko blago za obleko

v odrezkih po 3-10 metrov za vso obleko za gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.— in več.

Blago za zimske suknje in ogrtače

v odrezkih po 2-10 metra za jedno zimsko suknjo ali ogrtač gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 15.—, 20.— in več.

Štajerski loden za lovske suknje in menčikove v odrezkih po 2-10 metra gld. 5.—, 6.—, 8.— in več.

Blago za podlago ogrtačev in zimskih sukenj 1 meter gld. 1.—, 1'50, 2.—, 4.— in več.

Nadalje blaga za suknje častite duhovščine, črni peruvijene in doskine za salonsko obleko, črni in barvasti tifel prodaja

tovarniška zaloga finega suknja

VINCENC NOVAK, BRNO

Zelny trh, 13.

Razpošilja le proti predplačilu ali povzetju. Če se poprej plača, pošlje se blago poštne prosto. Neugajajoče se nazaj vzame. Uzorci zastoj in franko. (665-10)

Brnsko blago za obleko.

Za čas stavbe

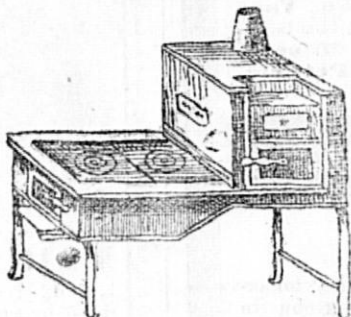
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

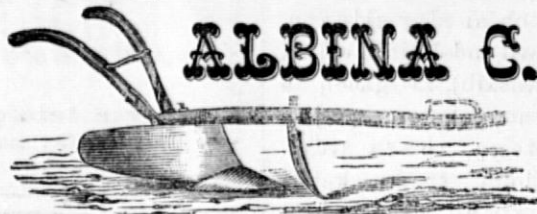

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (9-59)

➡ Za poljedelstvo: ➡

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

★ Trgovina z železnino ★

ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani

Gledališke ulice št. 8

priporoča svojo

bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriških gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, šteselcev, os, zavornic za vozove, okov za vozove, itd., šin za kolesa, podkev, cokel, konjskih žabljev, slokih žag, kôs, srpov, slamoreznih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah. (75-26)

„Fonciere“

Peštansko zavarovalno društvo v Budimpešti.

(Ustanovljeno l. 1864.)

➡ Delniški kapital ➡

dva milijona gold. avst. velj.

Zakladi iz zavarovalnin in letni dohodki od zavarovanj znašajo 9,000.000 goldinarjev avstrij. velj.

➡ Društveno jamstvo je tedaj ➡

jednajst milijonov gold. av. velj.

„Fonciere“ zavaruje po primerno prav nizkih cenah:

- I. proti škodi, provzročeni po ognju, streli in razpoku;
- II. na življenje človeško, in sicer: za kapital, doto, pokojnino po raznovrstnih načinih;
- III. proti škodi po toči na vse poljske pridelke;
- IV. proti škodi na blagu, pri prevažanju po suhem in po vodi;
- V. proti zlomu steklenih šip, pri oknih, vratih in hišnih opravah;
- VI. proti telesnim poškodbam vsake vrste

naj se primeri nezgoda v službi, pri svojih opravkih ali pa tudi razven službe in razven svojih navadnih poslovanj, na potovanji, pri vožnji, na lovu, kakem napadu i. t. d., posamezne osebe in tudi skupine uradnikov, tovarn in drugih etablissement.

Društvo „Fonciere“ zastopano je v vsih važnejših krajih avstro-ogerskega cesarstva, in nje zastopnik daje radovoljno vsa zavarovanja za devajoča razjasnila. (801-3)

Glavno opravništvo, zastopano po

FRANC DRENIK - U

v Ljubljani, Kongresni trg št. 14-II.

Odlikovan na mnogih kmetijskih razstavah. — Priznanja jokey-klubov.

KWIZDE
Korneuburška živinska redilna šupa

za konje, rogato živino in ovce, 1/4 škatljica 70 kr., 1/2 škatljica 35 kr.

KWIZDE
ces. in kr. priv. restitucijski fluid

(umivalna voda za konje)

1 steklenica 1 gld. 40 kr.

Kwizde silna krma za konje in govejo živino. — V zabojčkih po 6 gld. in 3 gld. in v škatljicah po 30 kr.

Kwizde vasilina za konjska kopita (sredstvo za ohranjanje kopit). — Pušica 1 gld. 25 kr.

Kwizde kit za kopita (umetno kopito). — Palčica 80 kr.

Kwizde svinjska šupa za pospeševanje debelenja in hitra odpomoč za shujšane živali. — Velika škatljica 1 gld. 26 kr., mala škatljica 63 kr.

Kwizde umivalno milo za domače živali. — Kos 40 kr., mala pušica 80 kr., velika pušica 1 gld. 60 kr.

Kwizde sedlino milo za čiščenje, poliranje in ohranjanje sedel in usnja te oprave. — Pušica 1 gld.

Da se obvaruješ ponaredb, pazi na gorenjo varstveno znamko.

FRAN IVAN KWIZDA

okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji
c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni zalagatelj za živinozdravniške izdelke. (198-9)

KWIZDE
Korneuburška živinska redilna šupa,

KWIZDE c. in kr. priv. restitucijski fluid

in KWIZDE zgoraj navedeni izdelki

dobé se pristni v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske države.

ILUSTROVAN NARODNI KOLEDAR

za leto 1891.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarnah J. Glontin-jevi in M. Gerber-jevi v Ljubljani. Naroča se pa lahko v vseh bukvarnah.

→ Cena 50 kr., po pošti 60 kr. ←

Vsebina: Popoln kalendar, koledar in cerkveni koledar. Vremenski kijuč. Statistični pregled Avstro-Ogerske. Zrebanje srečk. Deželni patroni in njih praznovanje. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji evropski. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželni zastopi, deželni odborniki, deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov, c. kr. notarji, advokati, zdravniki, trgovina in obrt, kmetijska družba, cerkvena uprava, rudniška oblastva, učilišča, prometni zavodi, gasilna društva i. t. d. Vojška oblastva, Pešpolki, Konjica, Lovski batajoni Bosenske čete, Topničarska četa, Ženijska četa, Sanitarna četa, Povožna četa, Brambovi, Morarica i. t. d. Državne barve evropskih držav. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov ter pristojbine za pravne posle in privilegije, koncesije, patne liste i. t. d. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Naši zaslužni možje: Dr. Jernej Zupanec (s podobo), Božidar Raič (s podobo), Janez Šubic (s podobo), Ivan Dolinar (s podobo), Razgled po svetu. Humoreska. Naznanila.

Ustanova.

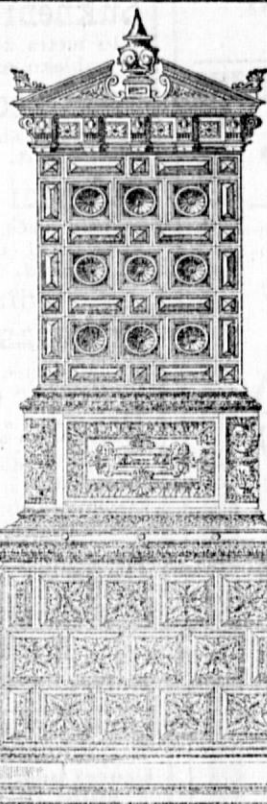
Pri podpisnem magistratu je za tekoče leto podeliti **ustanovo za dekliško balo v znesku 100 gld.**, katero je občinski svet Ljubljanski osnoval 1879. leta povodom srebrne poroke Njih Velečastev.

Pravico do te ustanove imajo uboga, poštena in v Ljubljansko mestno občino pristojna dekleta, ki so se od 24. aprila 1889. leta ssem omožila.

Prošnje, podprte s potrebnimi spričevali, uložiti je tukaj **do 20. novembra 1890.**

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 28. oktobra 1890.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

prilporeča slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, ru-javo, zeleno, in slono-koščeno osteklene, ognju protivne (257—32)

peči

v najraznovrstnejih obli-kah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franco.

Zastopstvo pri F. P. VIDIC-U & Comp.

Važno za zdrave in bolne!

Za trpeče v glavi, v prsih, na plućih, v želodci, na jetrih, na obistih, za protinom in na živcih, pri kašlju, hripavosti itd., za troke, dojence, prebolele, za ženske pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osebe, prvi revne, bledene itd. je na boljše dietetično redilo, ko zdravnikov kot „izvrstna“ preskušena in po mnogih bolnikih s sprice ali jako priporočana

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega duha.

1 paket s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštnih paketi po 4 kilo. Dobiva se po poštnem naslovu:

Ubald pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani;

nadalje v glavni zaloga lekarničarjev na Dunaji: Viktor pl. Trnkóczy, 5 okraj, Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, 3 okraj, Radetzky-platz 17; Julij pl. Trnkóczy, 8 okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradci (Stajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah, pri droguistih, trgovcih itd.; z jamčeno pristna le, če ima gore-njo, oblastveno varovano varstveno znamko.

Prekupci imajo obilen rabat.

(453—10)

KAROL TILL, Ljubljana, Spitalske ulice 10.

Pisni papir:

Konceptni in kancelijski papir za odvetnike, urade, trgovce, vojaške pisarne in notarje.

Dokumentni papir.

Pечатn vosek, peresniki, oblatti, pisalne podloge, pisalne mape.

Pismeni papir s kuverti

v kasetah in mapah, v formatu četrtinke in osmerke, s pismenimi glavami in ti-skanimi firmami.

Vizitnice.

Vsakovrstni črni in barvasti svinčniki iz tovarn

L. & C. Hardtmuth

(708—7)

in
A. W. Faber.

Velika zaloga
vsega
šolskega orodja.

Priznana najboljša pisalna peresa:

Klaps-ova, Greiner-jeva, Rasner-jeva peresa, peresa od aluminija, Concordia-peresa, trgovska, ženska, risarska, stenografska in ronde-peresa.

Pisalni zvezki in kompensi-diji, risalni zvezki, risalni block-i, mape za zvezke, mape za risalne deske.

HERBARIJI

(mape za rastlinske zbirke).

Vse

risalne materijalije:

Risala, risalne deske, risalna ravnila, kotniki, ravnila, kockasta ravnila, prožne deščice, pritrjevalni žeblički, skledice za tuš, barve, čopiči, tuš.

Črne in barvaste tinte:

Alizarin-tinta, Antracén-tinta, Aleppo-tinta, galčna tinta, vijolčnasta šolska tinta, črna univerzalna šolska tinta, kopirska tinta, modra, rujava, rudeča, zelena, rumena, bela, škarnatna, kar-minska, zlata in srebrna tinta.

Dva lepa, črna konja

po 7 let stara, popolnoma zanesljiva in dobra, **prodasta se po nizki ceni.** — Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. — Konja sta posebno pripravna za kakšnega gospoda župnika na deželi. (827—2)

Št. 944.

(828—2)

Natečaj.

S početkom meseca decembra t. l. vsprejme se v službo

občinski redar

z letno plačo 360 gld., prostim stanovanjem in službeno uniformo.

Prosilci, kateri so zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, uležé naj prošnje z dokazi sposobnosti pri podpisnem županstvu do 25. t. m.

Dosluzeni vojaki in žandarmi, kateri so se z jednacimi posli že pečali, imajo prednost.

Županstvo v Postojini

dne 6. novembra 1890.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjuječe ter mili raztopljajoče

domače sredstvo. (88—27)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

VIZITNICE

priporočila

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

Brnski

sukneni ostanki

2-10 metra za celo zimsko suknjo. — Palmerston gld. 5.50.

Sukneni ostanki

2-10 metra za celo zimsko suknjo. Mandarin v vseh barvah v zalogi, jako fine baže gld. 9.—.

Sukneni ostanki

3-10 metra za vso zimsko obleko gld. 5.—.

Loden

za lovske suknje 2-10 m. gld. 5.—.

Sukneni ostanki

za cele hlače, progasti ali križasti, 1 ostanek velja gld. 3.50.

Svilneno

grebenastosukno

le najnovejše v prog, 1 cele hlače gld. 6.—.

Blago za uniforme

ces. kr. uradnikov, financ, veteranskih društev in požarnih bramb po najnižjih cenah. (789 3)

Bernhard Ticho

BRNO

Zelny trh št. 18.

Razpošilja se proti povzetju.

Uzorec pošiljajo se za stonj in franko.

Elegantno opravljene karte za uzorec le najnovejše v bogati izbiri pošiljam na zahtevo gosp. krojaškim mojstrom.

Prostovoljna dražba.

V ponedeljek dne 10. novembra t. l. dopoldne ob 9. uri pričela se bode

v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah št. 6

(v dr. Supančič-evi hiši) v prodajalnici podpisanih

prostovoljna dražba

zaloge moškega, ženskega in otročjega perila in družega blaga.

Ako želi kdo celo zalogo kupiti, se mu tudi prepusti po jako ugodnih pogojih.

V Ljubljani, dne 7. novembra 1890.

Zupančič-Černe.

(829)

Trgovina z železnino Albina C. Ahčina

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

ima vedno

(76—3)

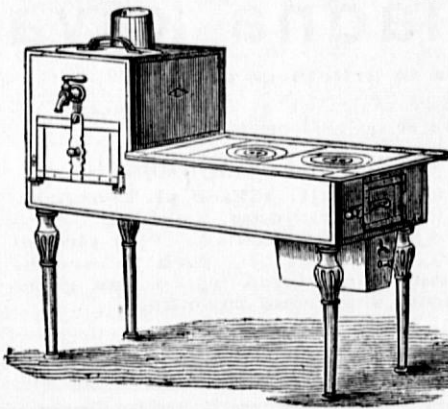
bogato zalogo pečij

samostalnih

štedilnih ognjišč

in posameznih delov za nje, kakor vratice, vratic ognjišč za silo, ognjiščnih oklepov, roštov za praženje, plat, cevi za dimnike i. t. d. i. t. d.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilke v Evropi.

DITMAR-SVETILKE

po 4 do 157 sveč svetlobe.

Sezona 1890. **NOVOSTI.** Sezona 1890.

Svetilke s stebri in stojali s čipkastimi strešicami. — Viseče in mizne svetilke z najfinejše dekoriranimi majoličnimi podobami. — Staronemške viseče, mizne in stenske svetilke, črne, s pristno bakreno garnituro.

Zaradi velike svetlobe se posebno priporočajo:

Solnčni gorilec s 15 in 18", svetloba 27 in 42 sveč.

Brijantni meteorni gorilec s kroglastim plamenom:

Velikost: 15", 20", 25", 30", 35", 40"

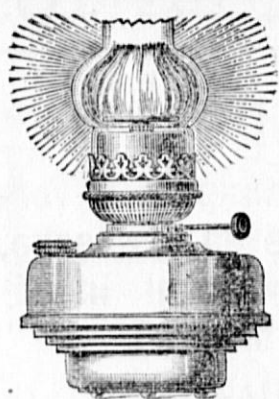
Svetloba: 31 50 70 87 138 157 sveč.

Dunajska bliskovna svetilka 30", svetloba 105 sveč,

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

Astralne svetilke 20 in 30", svetloba 58 in 104 sveč.

Astralne svetilke se morejo zaradi posebne oblike lahko postaviti v razne svetilniške podstavke. (707—8)

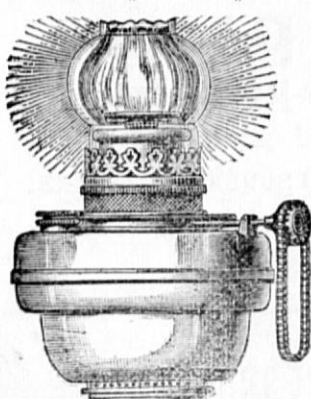

Astralne svetilke

ustavek z gorilec

20" z 58 svečami svetlobne moči

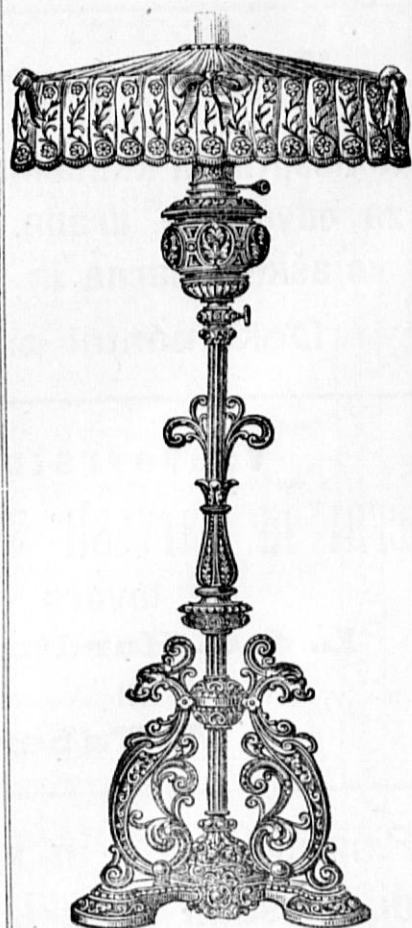
30" s 104

Dunajska bliskovna svetilka 30"

ustavek z gorilec

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

Svetilka s stojalom s čipkasto strešico.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.

